

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, rozhodl samosoudkyní Mgr. Lucií Trejbalovou v právní věci žalobkyně **J.T.**, bytem u ■■■, zastoupené JUDr. Filipem Štípkem, advokátem se sídlem Hradiště 96/6-8, 400 01 Ústí nad Labem, proti žalovanému **Krajskému úřadu Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 11. 2013, č. j. OD 1076/13-3/67.1/13224/Rg KULK 77947/2013,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 12. 11. 2013, č. j. OD 1076/13-3/67.1/13224/Rg KULK 77947/2013, se z r u š u j e pro vady řízení a věc s e v r a c í k dalšímu řízení žalovanému.**
- II. Žalovaný j e p o v i n e n nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 9 728 Kč, k rukám jejího právního zástupce JUDr. Filipa Štípka, advokáta se sídlem Hradiště 96/6-8, 400 01 Ústí nad Labem, ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhala zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Nový Bor, správního odboru (dále jen „městský úřad“ nebo „správní orgán 1. stupně“), ze dne 26. 9. 2013, č. j. MUNO 50992/2013. Tímto prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyně uznána vinnou z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), kterého se měla dopustit tím, že dne 1. 6. 2013 kolem 14,50 hod. v obci ■■■, ul. ■■■, jako řidička motorového vozidla ■■■, jedoucího ve směru od obce ■■■, při odbočování vlevo do ulice ■■■, ohrozila řidiče motorového vozidla ■■■, jedoucího za ní, čímž došlo k bočnímu střetu a tím poškození obou vozidel, čímž porušila povinnosti dle § 4 písm. a), b) a § 21 odst. 1 zákona o silničním provozu. Za to jí byla podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, a § 125c odst. 4 písm. f) zákona o silničním provozu

uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnosti nahradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.

Žalobkyně namítala porušení zásady materiální pravdy, neboť nebyl zjištěn skutkový stav tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. Výpovědi žalobkyně a druhého řidiče ■■■, byly protichůdné, s rozpory se žalovaný nevypořádal. Nepokusil se odstranit rozpory v tvrzení, že žalobkyně měla před zahájením odbočování a v jeho průběhu zapnutý levý blinkr a také ohledně okamžiku započetí předjíždění druhého řidiče. Žalovaný měl vycházet z euroformuláře, který byl vyplněn ihned po nehodě, byl podepsán oběma účastníky nehody a plyne, z něj, že byl zapnutý levý blinkr u jejího vozu. Žalovaný tento záznam o nehodě stroze odmítl, dopustil se tak nezákonné selekce důkazů. Žalovaný porušil právo žalobkyně na spravedlivý proces, nebylo respektováno rovné postavení obou účastníků nehody. Žalovaný se zabýval jen tím, zda nějakou povinností neporušila žalobkyně, zcela přehlédl, zda neporušil nějakou povinností při předjíždění řidič ■■■. Podle žalobkyně to byl právě on, kdo nehodu zavínil, neboť ona zapnula levý blinkr, najela ke středu vozovky, řidič ■■■, ji tedy měl předjíždět vpravo, případně vůbec podle § 17 odst. 1 zákona o silničním provozu. Že se žalobkyně nepřesvědčila před započítím odbočování vlevo pohledem do zpětného zrcátka, popř. že měla vozidlo v mrtvém úhlu, jsou jen nepodložené spekulace, tyto skutečnosti z důkazů nevyplývají. Policejní záznamy a náčrtky ukazují jen na konečný stav vozidel po střetu, nelze z nich vyčíst, co předcházelo nehodě a jak se stala. Neexistence dalších svědků a důkazů vyvrácení rozporů neumožňuje, přitom dle § 50 zákona č. 5400/2004 Sb., správního řádu, bylo třeba zjistit všechny rozhodné skutečnosti, případně s ohledem na zásahu *in dubio pro reo* řízení zastavit, nikoli potvrdit odsuzující rozhodnutí správního orgánu 1. stupně. Žalovaný dostatečně vinu žalobkyně neprokázal, nemohlo dojít k naplnění skutkové podstaty přestupku. Žalobkyně navrhovala, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a žalovanému uložil povinnost nahradit jí náklady soudního řízení.

V písemném vyjádření žalovaný plně odkázal na své rozhodnutí, navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Ze správního spisu předloženého žalovaným soud zjistil, že dne 26. 6. 2013, společně s předložením úředního záznamu o podání vysvětlení řidiče ■■■, písemným vyjádřením žalobkyně k nehodovému ději, protokolem o nehodě v silničním provozu ze dne 1. 6. 2013, v němž byly uvedeny podrobnosti týkající se dopravní nehody dne 1. 6. 2013, fotodokumentací a plánky místa nehody, oznámila Policie ČR, dopravní inspektorát, městskému úřadu, že žalobkyně je podezřelá z porušení povinností dle § 4 písm. a), b) a § 21 odst. 1 zákona o silničním provozu, a tím přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) cit. zákona.

Na základě předloženého oznámení vydal městský úřad dne 12. 7. 2013 příkaz, kterým žalobkyni uložil pokutu ve výši 1 500 Kč za přestupek zde uvedený. Proti tomuto příkazu si žalobkyně podala odpor, příkaz byl tímto zrušen a městský úřad pokračoval v přestupkovém řízení.

Při ústním jednání dne 11. 9. 2013 žalobkyně popsala průběh nehody shodně jako v žalobě, uváděla, že ke střetu vozidel došlo, když již dokončovala odbočování, před tím dala včas znamení o změně směru jízdy, najela ke středu vozovky, ve zpětném zrcátku viděla

vozidlo ■■■, asi 20 metrů za sebou, nemělo zapnutý blinkr, neviděla, že by vozidlo předjíždělo. Řidič vozidla ■■■ byl vyslechnut jako svědek, vypověděl naopak, že vozidlo Hyundai nemělo zapnutý ukazatel o změně směru jízdy, najelo k pravé straně, řidička nehodu zavinila, řekla mu to dopravní policie po nehodě. Žalobkyně po konání ústního jednání zaslala písemné vyjádření, v němž znovu zdůraznila, že měla zapnutý levý ukazatel změny směru jízdy. Odkazovala na písemný záznam o nehodě, který podepsal i druhý řidič bezprostředně po nehodě a na kterém je názorně nakresleno, že její vozidlo mělo zapnutý levý ukazatel o změně směru jízdy.

Rozhodnutím ze dne 26. 9. 2013 městský úřad uznal žalobkyni vinnou z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, kterého se měla dopustit shora popsáním jednáním, jež představovalo porušení povinnosti dle § 4 písm. a), b) a § 21 odst. 1 tohoto zákona. Z odůvodnění tohoto rozhodnutí plyne, že městský úřad hodnotil protokol o dopravní nehodě s plánkem místa nehody, fotodokumentaci a výpovědi účastníků nehody. Z poškození vozidel a plánu místa nehody s vyznačením nálezu úlomků plastů a střepů se jako hlavní příčina střetu vozidel jeví najetí vozidla ■■■, do jízdní dráhy vozidla ■■■, v době, když již toto vozidlo byla v levé polovině vozovky a předjíždělo. Žalobkyně mohla střetu zabránit přerušením odbočování a zabrzděním. Žalobkyně se před samotným odbočením vlevo nepodívala do zpětného zrcátka, zda není předjížděna, zvláště když za sebou viděla tmavé vozidlo. Žalobkyni předložený náčrt, kde mělo její vozidlo nakresleny zapnutý levý blikáček, neprokazuje, že by byl blikáček v době nehody skutečně zapnutý. S ohledem na protichůdné výpovědi žalobkyně a řidiče ■■■, nelze prokázat, zda měl některý z účastníků včas zapnutý ukazatel změny směru jízdy. Kdyby se však žalobkyně podívala do zpětného zrcátka před samotným odbočením vlevo, měla a mohla vidět, že je předjížděna jiným vozidlem. Kdyby bylo vozidlo ■■■, skutečně 20 m za jejím vozidlem, jak vypověděla, ke střetu by nemohlo dojít. Z poškození přední části vozidla je zřejmé, že žalobkyně začala odbočovat až ve chvíli, kdy již byla předjížděna jiným vozidlem. Kdyby již měla odbočovací manévr dokončený, jak vypověděla, měla by poškozenou levou zadní část vozidla. Zda řidič ■■■, přehlédl, že se vozidlo žalobkyně chystá odbočit, nebylo prokázáno. Přestupek byl spáchán z nedbalosti porušením zákona o silničním provozu a dle výpisu z registru řidičů byl ojedinělým protiprávním jednáním v řidičské praxi žalobkyně.

Žalobou napadeným rozhodnutím pak žalovaný odvolání žalobkyně, ve kterém uplatnila v podstatě shodné námitky jako v žalobě, zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Podle žalovaného argumenty žalobkyně nepřinášejí nic nového a nevyvracejí zjištěné skutečnosti. Nebylo prokázáno, že žalobkyně před dopravní nehodou uvedl v činnosti levý ukazatel změny směru jízdy, účastníci nehody se v tomto rozcházejí, jiný svědek nebyl nehodě přítomen. Není tedy žádný relevantní důkaz o tom, že by řidič ■■■, porušil povinnost dle § 17 odst. 5 písm. c) zákona o silničním provozu. Žalobkyně nedbala zvýšené opatrnosti či nesledovala provoz za svým vozidlem a vedle něj, jinak by viděla, že je předjížděna a úkon odbočení by neprovedla a zabránila by vzniku nehody. K tomu není znaleckého zkoumání, ale toto lze logicky dovodit ze spisu. Žalobkyně se buď ve zpětných zrcátkách o situaci řádně nepřesvědčila, nebo řidič ■■■, přehlédla v tzv. mrtvém bodě, došlo tak k zavinění nehody ze strany žalobkyně z nedbalosti. K záznamu o nehodě na tzv. euro formuláři žalované konstatoval, že jej nelze považovat za důkaz o tom, že žalobkyně měla zapnutý ukazatel směru, jen dokládá údaje, které zde každý z účastníků stvrdil svým podpisem.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a mezích žalobních bodů, vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu v době rozhodnutí správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s., a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Předmětem přezkumu ze strany soudu je rozhodnutí žalovaného ve spojení s rozhodnutím prvostupňovým, kterými byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání přestupku, tedy svou povahou o rozhodnutí o obvinění trestně právní povahy (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 As 2/2005-62, publ. ve Sb. NSS 847/2006, jinak všechny dostupné na www.nssoud.cz). V řízení o přestupcích jsou zásadně správní orgány vázány zásadou materiální pravdy (§ 51 zákona o přestupcích ve spojení s § 3, § 50 odst. 3 věta druhá správního řádu) a je jejich povinností provést důkazy potřebné ke zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011-68) a hodnotit je v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů (§ 50 odst. 4 správního řádu), přičemž hodnocení důkazů musí nalézt odraz v odůvodnění rozhodnutí v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu).

Shora uvedené zásady nebyly v daném případě naplněny, skutkový stav nebyl zjištěn tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, řada dílčích skutkových závěrů, z nichž oba správní orgány vycházely, neměla oporu v provedených důkazech a jednalo se o spíše spekulace, než závěry logicky vyplývající ze spisového materiálu.

V daném případě byla žalobkyně shledána vinnou z přestupku, kterého se měla dopustit porušením povinností stanovených jí zákonem o silničním provozu pro odbočování vlevo, čímž měla zavinit ohrožení řidiče vozidla jedoucího za ní a střet s tímto vozidlem v okamžiku, kdy bylo její vozidlo předjížděno.

Podle § 21 odst. 1 zákona o silničním provozu *při odbočování na křižovatce nebo na místo ležící mimo pozemní komunikaci musí řidič dávat znamení o změně směru jízdy; při odbočování nesmí ohrozit řidiče jedoucí za ním a musí dbát zvýšené opatrnosti.*

Zároveň však zákon o silničním provozu definuje povinnosti řidiči předjíždějícího vozidla. Podle § 17 odst. 1 zákona o silničním provozu *předjíždí se vlevo. Vpravo se předjíždí vozidlo, které mění směr jízdy vlevo a není-li již pochybnosti o dalším směru jeho jízdy.* Podle § 17 odst. 2 cit. zákona *řidič, který při předjíždění vybočuje ze směru své jízdy, musí dávat znamení o změně směru jízdy a nesmí ohrozit řidiče jedoucí za ním.* Podle § 17 odst. 5 cit. zákona *řidič nesmí předjíždět e) dává-li řidič vpředu jedoucího vozidla znamení o změně směru jízdy vlevo a není-li možné předjetí vpravo podle [odstavce 1](#) nebo předjetí v dalším volném jízdním pruhu vyznačeném na vozovce v tomtéž směru jízdy.*

S ohledem na shora uvedené bylo povinností správních orgánů zjistit, kdo a jakým konkrétním způsobem svoje povinnosti účastníka silničního provozu porušil, neboť příčina dopravní nehody je zásadním skutkovým zjištěním pro zjištění zavinění a rozhodnutí o spáchání přestupku. V projednávaném případě se oba řidiči, tedy jak žalobkyně, tak svědek řidič druhého vozidla ■■■, dovolávali toho, že svoje povinnosti účastníka silničního provozu

splnili, oba nehodový děj popisovali diametrálně odlišně. Přitom ovšem rozhodně nebylo bez významu, zda žalobkyně před vlastním odbočením dala včas znamení o změně směru jízdy, zpomalila a najela k levému kraji jízdního pruhu, či nikoli, a zda tak řidič předjíždějícího vozidla ■■■ porušil zákaz předjíždění vlevo dle § 17 odst. 5 zákona o silničním provozu či nikoli. V tomto směru si soud dovolí poukázat na závěry uvedené v nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 8. 2000, sp. zn. IV. ÚS 613/2000, které se týkaly povinností řidiče odbočujícího vlevo a které zdůrazňovaly nutnost zjištění skutečné příčiny nehody.

Žalobkyně s ohledem na rozdíly ohledně těchto skutečností ve výpovědích obou účastníků nehody předkládala jako důkaz na podporu své obhajoby tzv. euroformulář, na němž jako součást oběma řidiči vyplněných a podpisy stvrzených údajů byl i náskres vozidel při nehodě, na němž mělo vozidlo žalobkyně zřetelně vyznačený zapnutý levý ukazatel změny směru jízdy. Jak správní orgán 1. stupně, tak především žalovaný, tento důkaz odmítli zcela nepřezkoumatelným způsobem, neuvedli důvody, pro které tato listina nemůže prokazovat, zda skutečně žalobkyně znamení o změně směru jízdy dávala. Přitom byl náskres nehodového děje, nejen údaje o účastnících dopravní nehody, jak stroze konstatoval žalovaný, součástí údajů na tomto formuláři o nehodě, který byl vyplněn bezprostředně po nehodě a rovněž řidičem ■■■, bez výhrad podepsán. Žalovaný se tedy v tomto směru nedostatečně vypořádal s odvolacími námitkami žalobkyně, které se týkaly právě tohoto důkazu, a předložený důkaz ani žalovaný nehodnotil v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů samostatně, ale také v souvislostech s dalšími důkazy, přičemž právě tento důkaz mohl případně přispět k odstranění rozporů mezi ostatními provedenými důkazy (konkrétně výpověďmi účastníků nehody). Dále soud poznamenává, že pokud by se v tomto směru rozdíly v popisu nehodového děje (tj. především právě znamení o směně směru jízdy a tedy porušení zákazu předjíždění řidičem Švestkou) správními orgány nepodařilo odstranit, pak tyto okolnosti musí být v souladu se zásadou *in dubio pro reo*, jež se v oblasti správního trestání též uplatní, interpretovány ve prospěch žalobkyně obviněné z přestupku.

Soud rovněž shledal důvodnou žalobní námitku, ve které žalobkyně správními orgány vytýkala, že pro svoje závěry o tom, že se dopustila přestupku, tedy že ohrozila řidiče za ní jedoucího vozidla tím, že nedbala zvýšené opatrnosti, neměly dostatečné podklady. Konstatování o tom, že žalobkyně mohla střetu s předjíždějícím vozidlem zabránit, kdyby přerušila odbočování vlevo a zastavila, kdyby se znovu podívala do zpětného zrcátka (viz skutečnosti uvedené správním orgánem 1. stupně na str. 4 odst. 2 a 5 rozhodnutí), a že kdyby sledovala provoz za a vedle vozidla, jistě by viděla, že je předjížděna, a proto se do zrcátek nedívala či předjížděné vozidlo přehlédla, neboť ho měla v „mrtvém úhlu“ (jak naopak uvedl žalovaný), z provedených důkazů nevyplývají. Výpovědi žalobkyně a řidiče předjíždějícího vozidla jsou protichůdné, fotodokumentace a vyhotovený náskres vozidel po jejich střetu prokazuje poškození vozidel a jejich postavení po nehodě, nikoli jednání žalobkyně v průběhu odbočovacího manévru. Skutečnost, že žalobkyně buď mohla předjíždějící vozidlo (když okamžik zahájení předjíždění je nadto sporný s ohledem na vzdálenost mezi vozidly, kterou řidiči také popsaly rozdílně, a jeho rychlost nebyla nijak brána v potaz) znovu vidět ve zpětném či bočním zrcátku či naopak měla vozidlo v „mrtvém úhlu“ oporu ve spisu nemají. V tomto směru jde o pouhé hypotetické závěry ohledně zavinění ohrožení řidiče druhého vozidla a střetu obou vozidel, na kterých ovšem nesmí být rozhodnutí o vině za spáchání přestupku založeno.

Ze všech uvedených důvodů soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil pro vady řízení dle § 76 odst. 1 písm. b), c) s. ř. s. a věc vrátil žalovanému v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. k dalšímu řízení, v němž je žalovaný vysloveným právním názorem soudu vázán dle § 78 odst. 5 s. ř. s..

Bude tedy jeho povinností znovu řádně přezkoumat napadené prvostupňové rozhodnutí a vypořádat se s odvolacími námitkami žalobkyně a jí uváděnými skutečnostmi; žalobkyni předložený důkaz (tzv. euroformulář) znovu zhodnotit v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů a vycházet z řádně a dostatečně zjištěného skutkového stavu v rozsahu, aby o případném naplnění všech znaků skutkové podstaty daného přestupku, tedy včetně zavinění žalobkyně, nebylo pochyb.

Ve věci soud rozhodoval, aniž by nařídil ústní jednání, a to v souladu s § 76 odst. 1 s. ř. s..

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

V souzeném případě byla úspěšná žalobkyně, má tak právo na náhradu nákladů řízení. Ty byly v jejím případě tvořeny zaplaceným soudním poplatkem za žalobu dle příslušné položky Sazebníku soudních poplatků ve výši 1 500 Kč (po přiznání osvobození od soudních poplatků do výše jedné poloviny usnesením soudu ze dne 4. 12. 2013, č. j. 60A /2013-43), odměnou právního zástupce za 2 úkony právní služby ve výši 6 200 [2 úkony právní služby po 3 100 Kč dle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění účinném od 1. 1. 2013], náhradou hotových výdajů ve výši 600 Kč (2 paušály po 300 Kč za 2 úkony právní služby dle § 13 odst. 1, odst. 3 advokátního tarifu), a částkou 1 428 Kč odpovídající příslušné 21 % DPH z odměny a příslušné náhrady, celkem tedy 9 728 Kč. Náhradu nákladů zaplaceného soudního poplatku ve výši 500 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě (opět po přiznání osvobození od soudních poplatků do výše jedné poloviny) soud žalobkyni nepřiznal, neboť tento návrh byl jako nedůvodný zamítnut. Soud uložil žalovanému správnímu orgánu, aby vyčíslené náklady řízení žalobkyni nahradil v přiměřené lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám jejího právního zástupce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 3. března 2014.

Mgr. Lucie Trejbalová,
samosoudkyně